

La transmissió de valors a joves socialment desfavorits a través de l'activitat física i l'esport. Estudi múltiple de casos: Getafe, L'Aquila i Los Angeles

Autor: **Rodrigo Pardo García**

Facultat de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport-INEF
Universidad Politécnica de Madrid

Director: **Dr. Javier Durán González**

Facultat de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport-INEF
Universidad Politécnica de Madrid

Paraules clau: *Sociologia; Valors; Joves desfavorits; Investigació qualitativa.*

Nombrosos autors han assenyalat que l'activitat física i l'esport poden resultar excel·lents mitjans per transmetre valors personals i socials, com ara el respecte, l'autocontrol, l'autoestima, l'empatia, l'esforç, l'autonomia, la cooperació, l'ajuda als altres, els hàbits saludables o el lideratge. Tanmateix, l'activitat físicoesportiva per ella mateixa no desenvolupa els valors esmentats anteriorment de forma automàtica. Tot sovint s'assumeix que la simple pràctica esportiva afavoreix el desenvolupament personal i social dels que la realitzen sense que realment hi hagi evidències que això és així. Per afavorir el desenvolupament de valors personals i socials a través de la participació en activitats físicoesportives cal establir estructures i utilitzar estratègies específiques convenientment elaborades que promoguin aquests conceptes.

El propòsit d'aquesta investigació és valorar l'impacte d'un programa físicoesportiu de 10 setmanes de durada amb alumnes socialment desfavorits d'educació secundària. Aquest programa es basa en el Model de Responsa-

bilitat creat per Donald Hellison i es va desenvolupar amb estudiants de tres centres educatius de característiques similars situats a Getafe (Espanya), L'Aquila (Itàlia) i Los Angeles (Estats Units). Un total de 51 alumnes van participar en aquest estudi (40 nois i 11 noies), amb edats compreses entre els 15 anys i els 19, i procedents d'11 nacionalitats diferents.

Per a la realització d'aquesta investigació s'ha utilitzat exclusivament la metodologia qualitativa, en concret, l'estudi múltiple de casos. El procés de recollida de dades ha consistit a obtenir informació de diferents fonts, com ara notes de camp escrites pel professor, qüestionaris i diaris escrits pels alumnes, i entrevistes realitzades al final del programa, tant als participants com a alguns dels professors de cada una de les escoles.

Els resultats d'aquest estudi mostren un canvi positiu progressiu en el comportament dels estudiants més problemàtics i un impacte favorable a les escoles on es va

realitzar. També hi va haver una millora significativa en les actituds dels alumnes en relació amb els aspectes clau del Model de Responsabilitat, com ara el respecte, la participació i l'esforç, i l'autonomia personal. No obstant això, els resultats relacionats amb els últims Nivells de Responsabilitat (per exemple, el lideratge i la transferència) no van ser tan positius, per la qual cosa és raonable afirmar que la curta durada del programa (10 setmanes) va fer més difícil consolidar els nivells superiors del Model de Responsabilitat. Igualment, l'estudi múltiple de casos revela que les percepcions dels participants en relació amb aquest programa físicoesportiu basat en el Model de Responsabilitat en relació a experiències prèvies en altres classes d'Educació Física van ser molt positives i estan relacionades amb sis temes: els aspectes estructurals, el contingut del programa, la metodologia d'ensenyament, el rigor del professor, les estratègies de reflexió i les oportunitats per al lideratge.